

ABONAMENTELE

Pentru Sibiu:

1 lună 85 cr., 1/4 an 2 fl. 50 cr., 1/2 an 5 fl., 1 an 10 fl.
Pentru ducerea la casă cu 15 cr. pe lună mai mult.

Pentru monarhie:

1 lună 1 fl. 20 cr., 1/4 an 3 fl. 50 cr., 1/2 an 7 fl.,
1 an 14 fl.

Pentru România și străinătate:

1/4 an 10 franci, 1/2 an 20 franci, 1 an 40 franci.

Abonamente se fac numai plătindu-se înainte.

TRIBUNA

Apare în fiecare zi de lucru

INSERTIUNILE

Un șir garmond prima-dată 7 cr., a doua-ora 6 cr.
a treia-ora 5 cr.; și timbru de 30 cr.Redacția și administrația: Strada Poplăci Nr. 15.
Telefon Nr. 14.

Se prenumără și la poste și la librării.

Epistole nefrancate se refușă. — Manuscripte nu se înapoiază
Nimeri singuratici à 5 cr. se vând la „Tipografia”, soc pe acțiuni.

Băncile ca factori culturali.

(sim.) Marele șovinist maghiar Bek-sics Gusztáv zice, în o scriere a sa po-litică, că institutele române de bani, cari spre neașăz lui se înmulțesc și prosperează, sunt foarte periculoase și sunt mari pedeci în calea maghiarizării. Ele, zice el, țin legată la sine țărâna română, care astfel nu poate fi trasă în sfera de activitate a maghiarizării și de altă parte tind a crea o clasă română mijlocie, independentă.

Supărarea lui Bek-sics pentru noi este o bucurie, văzând, că băncile noastre scutesc pe țărâni români de cămă-tarii ovrei, și această bucurie va fi cu atât mai întemeiată, cu cât institutele noastre, cele mai multe și mai valoroase, trecând peste greutățile întemeierii, prin reducerea procentelor de credit și prin dedarea poporului la economisare, își vor împlini tot cu mai mult succes menirea în sinul poporului nostru. Credem, că e peste ori-ce îndoială faptul, că băncile române sunt și vor deveni pe zi ce merge, un factor tot mai puternic al economiei naționale. În privința aceas-ta se poate zice, că fiecare institut de bani românesc este o cetate a românis-mului, pe terenul economic-financiar.

Dar în afară de acest teren, băn-cile noastre mai au și mai împlinesc și o altă misiune, misiunea culturală. An de an jertfesc ele câte o parte din profitul curat pentru scopuri culturale, ajutând școale, biserici și reuniuni sau chiar întemeiând nouă reuniuni. Astfel ele sunt un puternic razim al apăsătorilor și prigonitorilor noastre așezăminte cul-turale și economice.

Scopul articolului de față este, a arăta în ce direcțiuni lucră băncile noas-tre pe acest teren și apoi a concluda, care direcțiune ar fi mai bună, ca resul-tatele să fie mai satisfăcătoare, mai eficace.

Din rapoartele privitoare la anul trecut de gestiune, se vede, că băncile noastre impart sau folosesc sumele desti-nate pentru scopuri culturale în trei di-recțiuni sau în trei feluri.

Unele din ele, pe lângă aceea, că dau ajutoare mai mici la diferite reuniuni, biserici și școale, au întemeiat și continuă a întemeia în locul se-diului lor, prin crearea de fonduri cu menire specială, reuniuni de cel mai mare folos pentru poporul no-stru în fruntea acestei laudabile direcțiuni stă institutul de credit și economii „Ar-deleana” din Orăștie, care în de-cursul existenței sale de 10 ani, jert-

find pentru scopuri filantropice și culturale 7547 fl. 06 cr. și o dotațiune pentru biserica gr.-or. din Orăștie de 4514 fl. 94 cr. așadar în total 12.062 fl., a creat un fond de 2000 fl. pentru casina română din Orăștie, două fonduri proto-pești de câte 1000 fl. și continuă a crea alte două fonduri de câte fl. 2500 — pentru o reuniune agricolă și una in-dustrială, ce se vor înființa. Toate aceste prin cotisațiuni anuale.

Tot în direcțiunea aceasta lucră și institutul „Iulia” din Alba-Iulia, dotând cu suma destinată pentru scopuri culturale, cele două fonduri protopopești din Alba-Iulia.

Alte institute lucră altfel pe acest teren, anume, pe lângă distribuirea de sume mai mici, din o parte a sumelor destinate pentru scopuri culturale și-au întemeiat fonduri culturale și filan-tropice, pe cari le sporesc din an în an. Astfel este institutul „Economul” din Cluj, care cu toate-că a dat d. e. numai în anul trecut ajutoare de fl. 742, are un fond cultural și filantropic de 3006 fl. 40 cr. „Cassa de păstrare” din Seliște, are un fond de binefaceri de 9201 fl. 59 cr. „Silvania” din Simleu a avut un fond cultural de 1228 fl. 20 cr., și anul acesta a dat tot pentru acest fond suma de 459 fl. 98 cr. „Sebeșana” din S-Sebeș are un astfel de fond de 1928 fl. 81 cr. tot asemenea și „Brădetul” din Or-lat intenționează a-și întemeia un fond cultural.

Între aceste două direcțiuni stă in-stitutul „Albina”, care necreând nici un fond cu menire specială, a ajutat an de an diferite institute culturale și de binefacere, jertfind dela întemeierea sa și până acum, considerabila sumă de 45.179 fl. 84, cr. ear în anul trecut a înființat „masa studenților” pentru studenții români dela școalele medii din Sibiu, pentru a cărei întreținere jert-feste pe an cam la 3000 fl.

Al treilea soi de institute nu ur-mează nici una din cele două direcțiuni arătate mai sus, ci suma destinată pentru scopuri culturale și de binefaceri o im-parte toată, an de an, în sume mai mici la reuniuni, biserici și școale etc.

Pe cât de bune aflăm cele două di-recțiuni dintăiu, pe atât de nepractică ni-se pare direcțiunea amintită în urmă. Am zis nepractică, însă nu rea, de oare-ce ajutorul dat ori spre ce scop româ-nesc este bun și folositor. Felul cum se dă este însă nepractic, căci el consti-tue împrăștiare a puterii materiale, și nu concentrarea ei, care, în cazul ce ne preocupă, este mult de dorit.

Să ilustrăm însă aceasta cu casuri practice.

Dacă d. e. institutul „Albina” ar fi creat începând dela 1874 un fond, cu o cotisațiune anuală numai de 500 fl., azi, după 21 de ani acel fond ar fi de peste 10.000 fl. Cu ajutorul acestuia s’ar putē d. e. deschide o școală capitală cu 4 în-vățători, de care Sibiuul nu are, sau altă instituțiune culturală.

Alt exemplu: Dacă „Aurora” din Năsăud, care a împărțit în anul acesta pentru scopuri culturale 320 fl. — ar fi creat un fond cu cotisațiuni anuale de 100 fl., azi fondul ar fi de vre-o 2000 fl. și cu el s’ar putē înființa d. e. o reu-niune agricolă în Năsăud sau altă insti-tuțiune după trebuință.

Aceasta se poate face și în cerc mai mic. Bună-ora! Reuniunea de impru-mut și păstrare” din Ilva-Mare, care a împărțit anul acesta suma de 48 fl. 15 cr. în patru părți, dacă ar reține pentru un fond pe an numai 29 fl., în câțiva ani ar putē întemeia în Ilva o „tovăreșie agricolă” ș. m. d.

Prin aceste, credem, că am arătat, care cale o ținem noi mai practică și de preferit la împărțirea din partea institu-telor noastre a sumelor destinate pentru scopuri culturale. Întemeierea de fon-duri, pe baza cărora se se poată crea instituțiuni de folos pentru neamul româ-nesc, — eată calea cea mai bună, care urmându-o, putem să avem în prospect rezultate mulțumitoare.

Români din Abrud și giur încă au trimis la adresa d-lui Ionel Grădășteanu, președintele „Ligei culturale” o adresă acoperită de multe subscrierii, în care felicitază noul comitet al „Ligei”.

În adresă între altele se zice:

„Manifestul, în care se desfășură pro-gramul d-voastră, d-le președinte, ne este ga-ranță, că Liga culturală ridicată la înălțimea chemării, în viitor va servi într-adevăr cauza comună tuturor Românilor și amăsura scopu-lui seu cultural va sta departe de ori-ce po-lică de partid”.

La meetingul din Paris asemenea au trimis Români din Abrud o telegramă de ade-rență, dar se tem, că va fi fost oprită.

Își arată unghiile „Gazeta” din

București revine la vechia sa meserie de a intriga. Ea publică un articol intitulat „De peste munți” în care se preface, ca-și-când ar fi cuprinsă de o dragoste nespūsă pentru „frații nostri de peste munți”. Și s’ab masca acestei fărâșite dragosti ea continuă cu intri-gile, dela punctul unde a fost întrerupt, câțva timp înainte, firul.

„Că conducerea actuală e slabă... că nu are autoritate, că „Tribuna” nu se ocupă de milleniu, ca-și-când n’ar fi, ci se pasio-nează „până și de chestia Ghenadie”, etc. etc... lucruri vechi cântate și descântate, și răsuflate.

„Gazeta” ar face bine să ne cruțe cu dragostea ei; „frații de peste munți” au o vorbă, în care ei se roagă de D-zeu să-i aperse de prieteni, că de dușmani se vor apăra înșiși. Între „prieteni” acestia „frații nostri de peste munți” au pus și „Gazeta” din București.

Ei știu, că prin articoli „Gezelei” cine își arată unghiile.

Paragraful negru. §-ul 169 al legii despre judicatura Curiei, așa numitul „Kanzel paragraph” a provocat un mare resens în preo-țiimea catolică. Preoții din protopopiatul Ujședus întrușiți în conferență au hotărât să dea o adresă la casa magnaților în contra acestui barbar paragraf, și să provoace în-treagă preoțiimea, atât cea catolică, cât și cea de alte confesiuni creștine, să facă asemenea.

Lucru hotărât, că §-ul acesta vațemă drepturile tuturor preoților.

„Politică de rubedenie”. Dl Aurel C. Popovici, răspunde într’un articol cu titlul de mai sus la nevrednicul atac, ce l’-a făcut dl Dr. Aurel Muntean, într-o scrisoare publi-cată în „Revista Orăștiei”, scrisoare pe care cetitorii nostri o cunosc din nrul 144 al „Tri-bunei”. Răspunsul d-lui Popovici este publicat asemenea în „R. O.” la rubrica „Din Public”, și e destul, dacă îl cunoaște, cel căruiu fi este adresat. Nu putem însă să nu desapro-băm aici procedura domnului Dr. A Muntean, pe care domnul Popovici foarte corect o caracterizează, numindu-o „politică de rube-denie”. Dl Muntean trebuia să știe, că o chestiune politică, ca și aceea de care s’a ocupat dl Aurel C. Popovici, cu atăta abne-gație și cu atăta iubire desinteresată de neam, nu se poate preface într-o simplă afa-cere de onoare familiară, pe care se o tran-șeze, un bun duelgiu — cu sabia sau cu pistolul.

În chestiuni de acestea trebuie să ho-tărăscă alte argumente, mai obiective și mai raționale.

„Solidaritate și acțiune”.

— Un echou la articoliul nostru cu același titlu. —

Turda, 14 Iulie n.

Două cuvinte de ordine acestea, cari au fost mult discutate și îmblănite în timpul din urmă prin coloanele ziarelor noastre. Dacă îmi iau voe și eu să mă insist asupra lor nu o fac, că doar acelea nu s’ar fi clarificat

și desbătut îndestul, ci mă voiu folosi de ridicarea lor pe tapet ca de un apropos, ca se dau publicității unele idei și dorințe cari sunt de o extremă urgență și după-cât am putut observa corăspund întocmai cu sen-timentele tuturor Românilor de bine, cu cari numai am convenit în timpul din urmă. Re-cunoaș dela început, că mă zis că eu înțre aceea, despre cari s’a zis că au „mai multă bunăvoință pentru cauză de-cât pricepere” și dorința mea încă e numai aceea, că șirelele aceste să fie privite numai ce ceea-că sunt ele: de productul bunăvoinței mele față de cauza națională.

Voiu trece iute peste chestia solida-rității noastre fiind ea ceva așa de sine înțelese, așa de „sine qua non” și a priori in-dispensabilă, încât ar fi păcat să mai contri-buiesc și eu prin șirelele mele le aceea, ca ea să devină banală.

În teorie toți suntem în privința asta în clar, toți îi simțim importanța, barem de am face-o însă și în praxă, și încă cu o zi în-a-nte, ca nu cumva să se fie prea târziu.

Cuvântul „acțiune” mi-a dat mai mult de cugetat și mai ales chestia asta m’a în-demnat să iau peana în mână.

Eu așa cred, că ori-ce Român cu pu-țină bunăvoință față de neam și cu ori-cât de mică pricepere trebuie să fie în clar cu un lucru, și anume, că ceea-ce se cere azi mai urgent și mai imperios dela noi Românii este: acțiune. Fiecare din noi știe, că a lăsa se daînuiască și mai departe starea de apatie și amorțeală în care ne aflăm, este cel mai criminal lucru ce-l putem comite față de noi înșine.

A trebuit să treacă mai bine de o ju-mătate de an, pentru-ca să ne venim în ori, după loviturile fără suflet pe cari ni-le-au aplicat în același timp dușmanii externi și interni ai aspirațiilor noastre.

A scăzut ce-i drept numărul conducăto-rilor și gregarilor cari au luptat pentru bi-nele comun, a crescut numărul transfugilor, sau mai bine zis al acelor slabi de ânger dintre noi, cari nu au putut rezista ispite-lor, în raport cu trecutul cu mult mai mari decât altă-dată.

Spre norocire însă steagul, deși înzdren-țuit de vitregitățile timpului mai stă încă sus. La vederea lui, cei cari au rămas la vechia credință și la cari „priceperea” încă n’a de-venit așa de mare, ca să împedice isbuenirea înviferării și a voii de luptă, produsele ne-tăgăduite ale bunăvoinței — se îm-pacientează și pe buzele lor un singur cuvânt este: acțiune!

Un adănc cugetător și bărbat de stat maghiar, pe care în treacăt fie zis, conațio-nalii lui nu-l urmează, pentru-că nu l’-au în-țeles, sau n’au vrut să-l înțeleagă, Eötvös József a scris clasicele cuvinte, că „po-po-a-rele se puterăzesc, dacă nu-’ice să le miște din când în când”.

Această statistică are însă valoare numai pen-tru dicționare; în viul graiu, în scriere, cu un cuvânt în zălăna întrebuițare, cuvintele la-tinești revin mult mai des decât celelalte. Se pot întâlni bucăți în care nu se află decât cuvinte latinești precum în următoarea poezie populară, pe care o împrumutăm dela dl Hașdeu, care a pus pentru prima-ora în lumină însemnata chestiune a valorii de cir-culație a cuvintelor:

Vara vine, iarna trece
N’am cu cine mai petrece;
Căci cu cine am avut
Vai de mine l’am perdut.
L-a mâncat negrul pământ
La biserică-n mormânt!

Este absolut peste putință a se găsi o bucată de 6 rinduri chiar, în care să fie numai cuvinte nelatine, în limba română; și în toate textele, în toate frazele ce vom forma când vom calcula numărul respectiv al ele-mentelor, vom vedē că cel latin e totdeauna covârșitor.

Gramatica limbii noastre fiind latină, și cuvintele care alcătuiesc stratul cel mai pu-ternic de înțelegere a poporului fiind latine, urmează că limba română este o limbă cu caracter latin. Limba fiind însă elementul de căpetenie al unei naționalități, urmează că poporul român este un popor de viață roma-nică, împrăgiurare la stabilirea căreia concură și originea celor mai multe din obiceiurile noastre, care au earăși un caracter latin.

FOIȚA „TRIBUNEI”.

Bland amurg...

— Traducere. —

E bland amurg de seară... prin liniște
A clopotelor glas misterios,
Mângăietor răsuna și se naltă
Și-o laudă pe Maica lui Christos!
Îngenunchiat lângă icoană-’ți tremur
Cuernic îmi rostesc eu ruga mea,
Pentru iubita mea mă răg ferbinte...
Madoană sfântă-’ndurate spre ea!

Frumos și dulce i-a fost train-n lume
Pe a tinereții drumuri de plăceri,
Căci până-acuma sufletul ei candid
Scutit a fost de chinuri și dureri.
Păzește-o și acum de durere,
Să o conducă sfântă mâna Ta
Pe căile virtuților frumoase...
Madoană sfântă-’ndurate spre ea!

Din ochii ei câprii cu drag străluce
Al fericirii tainic foc ceresc.
Ear’ când zimbește bland, fermecătoare,
În giuru-i flori răsar și înfloresc,
Și dacă oare-cândva ea ar plânge
Și de dureri sdrobotă-ar suspina,
De mila ei s’ar sfînge a mea viață...
Madoană sfântă-’ndurate spre ea!

Și sufletul, o! candidul ei suflet
E nepătat ca cerul fără nori,
Ca roua în lumina dimineții
Când strălucește tremurând pe flori —
Și e curat ca lilia-nflorită,
Și-l’i bland ca și lumina unei stea,
Scutește-l și păzește-l de acuma...
Madoană sfântă-’ndurate spre ea!

Păzește-mi-o în drumul vieții mie.
Și dai îmbelșugare și noroc,
În inimă să-i ardă totdeauna
Focul credinții și al iubirii foc!
Binecuvântă-ne amorul sincer
Nici-când să nu ne mai putem uita,
Și leagă-a noastre inimi pe vecie...
Madoană sfântă-’ndurate spre ea!!!
Emilian.

Ideea romană
în
desvoltarea poporului român.De
A. D. Xenopol.
(Urmare.)

Să ne întrebăm însă un lucru: această idee care are o așa de mare însemnătate, căci dela dtnsa atrăună viitorul; această idee care a fost ridicătorul întregii noastre culturi, este ea adevărată — căci numai stările în-teimeiate pe adevăr au sorții de a trăi și a prospera — sau este ea poate numai o în-

șeare, de care va trebui să ne despărțim cândva?

În formarea naționalității românești au intrat mai mulți factori conlucrători decât în aceea a ori-cărui altui popor european. Pe lângă elementele originale din care ea s’a alcătuit, cel trac și cel latin, s’au mai amesecat chiar dela început: Elini, Celți, Panoni, Iliri, Dalmați și câte altele poate necunoscute; apoi în vremile năvălirilor barbare, s’au mai adaus încă o sumă de înfruriri ale popoarelor ce au înecat Dacia: Goții, Hunii, Gepizii, Avarii, Bulgarii, Ungurii, Peceneghii, Cumanii și Tătarii. După întemeierea țărilor române, s’a mai adaus la o parte însemnată din popo-rul românesc, influența turcească și grecească, la alta cea ungurească; acuma, în timpurile din urmă, cea franceză. Oare ce a devenit elemental latin în ciocnirea atător furtunoase valori? Nu a făcut răsfîngere, nu s’a înecat?

Pentru a putē răspunde la această în-trebare, trebuie mai întâiu să cercetăm cri-teritul, după care se poate recunoaște națio-nalitatea unui popor. Aceasta este în prin-ul loc limba pe care el o vorbește, și din limbă anume o parte: nu tesaurul de cuvinte, ci formele în care ele sunt închegate, tășăturile în care s’au prins, spiritul care stăpânește materialul, într’un cuvânt gramatica ei. Ei bine, gramatica limbii românești este toată latină dela un capăt la un altul al ei, și în-fluența tuturor elementelor străine în această parte esențială a vieții psihice a poporului

(A népek megröhadnak ha nincs mi öket meg megröhadnak).

Aceste cuvinte îmi vin aminte acum și le citez și în articolul meu, pentru-că se potrivește de minune și la noi și ne arată destul de clar sfârșitul tragic la care ne va duce letargia și „quietismul” nostru.

Acțiuni trebuie să săvârșim noi, acțiuni însușitoare și de înmîi înălțătoare, la săvîrșirea cărora să ne strîngem ear' rîndurile resfrate și să ne întărim earăși în credința izbănzii cauzei noastre.

Dar' neactivitatea noastră regretabilă, pe lângă pericolul de a ne desorganiza și descuraja și mai tare, învalvă în sine încă un pericol, care e și mai mare și care ne amenință din partea potrivnicilor nostri.

Cea mai elementară regulă de tactică ne va spune, că mergînd înainte pe calea neactivității comode, fără de jertfe, — fără care însă luptă nu se poate închipui, — nu vom câștiga altceva decît, că vom încuraja și mai tare pe dușmanii nostri, îi vom face și mai temerari și mai necruțători intru a ne lovi, slăbi și persecuta.

Fără multă filosofie și rezonare situația și ținuta noastră e clarificată și se poate exprima în câteva cuvinte:

Cei chemați și competenți să se consulte cu bunăvoință și să priceapă, ear' noi toți ceilalți să le dăm din toată inima și din toate puterile noastre ca să mergem earăși înainte, numai înainte „et si fractus illabatur orbis”.

Aceste „mi-le-a dictat în penă conștiința mea de Român, barem de aș fi grăit într'un cîas cu noroc.”

v. mol.

Capitularea grandomaniei

Conform depeșei oficiale din Belgrad, publicată în nrul nostru din 11 c. ambasadorul sârbesc la Viena, Simici, întorcîndu-se la postul său, a fost însoțit din partea guvernului său, a se opri la Budapesta „pentru a se constătu cu guvernul ungar despre aplanarea conflictului obvenit din cauza încliderii granițelor ungare porcilor din Sârbia”. Și oficiosul adaugă imediat: „În cercurile inițiate în cauză se speră, că pertractările vor avea rezultat bun pentru Sârbia”.

Și într'adevăr oficiosul a „prevăzut” (?) bine rezultatul pertractărilor, căci acestea, dela sosirea lui Simici la Budapesta, în ziua de 10 c., s'au isprăvit, au „aplanat toate divergențele, astfel încît și ambasadorul sârbesc a putut pleca la postul său deja în 15 c. cu rezultate bune, cu înțelegere perfectă, lăsînd în Budapesta numai pe șeful secțiunii la ministerul de comerț, Davicio, cu care venise, spre a deservîși învoiala în scris. Ear' depeșile și informațiunile oficiale și particulare de azi vestesc, că documentele, prin care se deschid granițele ungare comerțului cu rimători sârbești, vor fi iscalite azi ori mâne de către reprezentanții celor două guverne.

Stai uimit, vîzînd această schimbare la față a grandomaniei nostri, atîta preveniență și afabilitate față de acel „statuleț”, din partea cărui au suferit până la plecarea lui Simici din Belgrad atîtea umiliri, batjocuri și palme în

Este deci adevărată ideea pe care se întemeiază întregul nostru edificiu cultural, aceea că sîntem un popor de origine română, și putem clădi pe ei mai departe viitorul civilizației noastre.

Ideea romanității neamului nostru, când se trezi ear' la lumină în veacul nostru, trebuind să-și facă loc în stîlul unor pareri protivnice, că din interese de altă ordine, ne trăgăduia această obârșire, trebuia să îmbrace o formă polemică, ascuțită și de luptă. Ea lua deci dela început un caracter exclusiv, susținînd că poporul român este născut din sânge curat român, că toate amestecurile ce au venit peste el în decursul istoriei sale nu au nici un temei de a fi; că deci trebuie curățit elementul latin al naționalității noastre de toate celelalte, care sînt de lăpdat și de aruncat; ba că noi trebuie să ne întoarcem pe cat se poate îndărăt către viața romană din care am eșit, căutînd să ne apropiem cît mai mult de ia în toate formele ei de manifestare. Să susține bună-oră de învătăși Transilvaniei și se susține încă de unii din ei până astăzi, că Dacia au fost cu totul stîrpiți la cucerirea lui Traian; că toate înfririle posterioare ce au venit peste noi, precum cea slavă, maghiară, turcească, grecească sînt neîndreptățite, și că ar trebui curățită limba românească de toate rîmășile impuse de niște vremuri de barbarie și de siluire.

(Va urma).

mod neoficios, oficios, ba chiar oficial; ai cărui cetățeni, singuratici și corporativi, au aplicat pe obraji grosiori ai millenariștilor atîtea palme zdravene, usturătoare, arzende. Să ne aducem fugitiv aminte numai căteva din aceste umiliri. Comandantul gendarmilor și prefectul poliției, cari amîndoi s'au delectat la arderea steagului unguresc pe piața teatrului din Belgrad, o privești această reținută prin fotografie, nu numai că n'au fost „pedepsiți”, prin destituiri, cum cereau grandomanii, ci au fost transferați în alte resorturi de același rang, dar' mai comode, cu mult mai puțină răspundere și totuși cu mai mare leafă.

Polițiștii unguri de pe vapoarele ungurești, pe care călătoriau Sârbii din Panciova în Semlin, au fost alungați cu ghionturi și înjurături strașnice de către poliția din Belgrad, când la sosirea acolo a vapoarelor, poliștii lui Bánffy n'au vrut să lase pe călătorii sârbi, cari n'aveau nici pașapoarte, să ese din cabinele corăbii și să se scoboare pe malul sârbesc.

Din istorisirea lui „Magyarország” știm, în ce mod groaznic sînt insultați „patrioții” ce călătoresc pe corăbiile „maghiare”, — adică a societății austro-ungare de navigație pe Dunăre — de către publicul sârb și croat, aruncându-le, ca cea mai moderată expresiune vorba: *svinia* (p.c.)

Și toate aceste umiliri, și încă altele multe, zilnice, le-au înghițit ca găluști ferte patrioții millenariști, începînd dela Bánffy—Jeszenszky, pe toată scara patriotică până la Kossuth—Bartha Miklós, cel care amenință — în stil canicular, bine înțeles — cu alianța rusomaghiară.

Și se nu fim acușați, că numai noi sîntem așa de malițioși de a le aminti grandomanilor nostri aceste umiliri, eacă vom reproduce cele spuse de „Pester Lloyd” în articolul său de fond dela 14 c.:

„Cei din Belgrad sînt foarte înclinați, a căuta în primul rînd motive politice în dosul greutăților, de care se lovește la noi din când în când importul vitelor din Sârbia. Noi așa cugetăm, că preveniența, cu care guvernul ungar tocmai acum se învoește a intra în pertractări, trebuie să fie considerată ca cea mai bună contra-dovadă despre o atare presupunere.

„Căci, dacă vre-un minister sârbesc n'a meritat considerații politice din partea Ungariei, atunci desigur este ministerul actual”. (Sublinierea este a lui „P. Lloyd”. Red. „Trib.”)

Atitudinea neîntreruptă a presei oficiale din Belgrad, diferite demonstrațiuni (anti-maghiare. Red. „Tribunei”) în scupștină, afacerea cu emblema, arderea steagului unguresc, subvenționarea unei foi destinate pentru agitația în Bosnia și Herțegovina, și încă multe alte aparițiuni vorbesc clar, că actualul ministru-președinte al Sârbiei nu numai că n'a căutat a ocîlti înrîutirea raporturilor cu Ungaria, ci tocmai din contră a căutat înrîutirea lor.

„Așadar”, dacă guvernul nostru ar fi avut de gînd să aprecieze misiunea lui Simici din punctul de vedere politic, bar. Bánffy ar trebui să respingă ori-ce pertractare”....

Va se zică cu toate loviturile mîrturisite de cel mai oficios organ al lui Bánffy, cu toate palmele, grandomanii nostri s'au „înduioșat” asupra „statulețului” nevrednic, tocmai în momentul, când „allamocska” își bate mai rău joc de ei. Și se nu credeți, că s'au decis la această „preveniență” din motive politice, — ferească sfîntul! — ci pur și simplu din bunăvoința nemărginită, din cavalerism millenar permit Sârbiei a aduce la Steinbruch 3000 de porci pe săptămână, în preț total pe an de 9—15 milioane.

Ei, cine va crede oare minciunii „Lloyd”-iste, că baronul Bánffy n'a avut în gînd motive politice, intrînd în pertractări cu reprezentanții statulețului, care v'a palmuit așa de rău? Cine va crede? Absolute nimenea!

Scurt și cuprinzător: ați fost bătuți, ați fost siliți, tocmai numai din motive politice, mai puternice decît nebuna voastră grandomanie, a pune botul pe labe, a — capitula, cum veți capitula și în altă parte.

Cronică politică.

Sârbia și Ungaria.

Ne ocupăm și la alt loc al numărului nostru de azi despre învoiala privitor la deschiderea granițelor ungare comerțului cu porci din Sârbia. La locul acesta amintim numai ultima telegramă din Belgrad a lui „Polit. Correspondenz”, care sună: „Ieri (15 l. c.) a fost iscalit în Budapesta din partea ambelor părți protocolul privitor la deschiderea graniței ungare pentru importul de porci din Sârbia. Aranjamentul stabilit, a cărui ratificare din partea ambelor guverne are să se întîmple în câteva zile, va fi pus în aplicare imediat după ratificare.

Dar' trebuie să relevăm și o pîcătoșenie jidănească. Printre așa zice „Correspondenz”, adică foi litografate ori hectografate, ce apar în Budapesta, redactate de revolever-jurnaliști jidani, cea mai mincinoasă am descoperit de mai multe-ori, că este așa zisa „Ungarische Post”. E ceva îngrozitor, cum minte această fiică orveiască; așa de îngrozitor, încît nici nu te mai revolți la cetera „depeșilor” ei particulare, ci simpli rizi cu hohot. Eată ce impertinentă a publicat din Belgrad, cu data de 15 l. c., și a împărțit-o la celelalte ziare budapestane:

„În urma știrii aduse de suplimentele foilor de aici, anunțînd, că s'a decis deschiderea graniței ungare exportului rimătorilor sârbești, în toate cercurile domnește o mare bucurie. În localurile publice se produc manifestațiuni entusiaste pentru Ungaria, strigîndu-se *Sivio Ungaria!*”.

Și pentru-ce această importanță ovreiască? Numai și numai pentru a menține, ba a spori grandomania nației „singure etc...”

Vaza Francoiei.

Din Berlin se telegrafează, că mai mulți diplomați străini au depus cărțile lor de vîsită la ambasada franceză de acolo, vîind astfel a manifesta pentru presidentul republicii, dl Faure, din incidentul atentatului.

Din partea diplomaților germani, nu s'a dat urmare acestui exemplu, tocmai din motivul psihologie foarte gingaș, fiindcă „niciodată n'a fost vorba de a atribui atentatului ceva seriozitate”.

Răscala din Creta.

Din Atena vine știre oficioasă, că ședințele adunării naționale cretense nu se continuă și nu se pot continua. Deputații creștini au înmănat proiectul cererilor lor guvernului general Berovic-pașa, ear' o copie de pe el a fost predată la toți consuli străini, cari au primit-o în mod oficios.

În multe locuri, spune aceeași depeșă s'au întîmplat încăierări; e temere de nouă turburări chiar în capitala insulei, Canea. Presa din Atena cere măsuri energice intru ocrotirea femeilor și copiilor crețensi.

În camera comunelor din Londra, secretarul de stat Curzon a comunicat, că ambasadorii puterilor în Constantinopol au făcut Porții, la 16 l. c., serioase obiecțiuni, privitor la procedarea trupelor turcești la Creta și a recomandat observarea strictă a defensivei.

Din Zlatna.

— Răspuns la corespondența din Trîmpoele. —

În nrul 130 al „Tribunei” am publicat o corespondență din Trîmpoele iscalită de autorul ei, părintele Nicolae Motora, prin care i-se aduceau între altele învinuiri grave dlui notar din Zlatna Iuliu V. Albini. Deși cunoșteam pe dl Albini personal, ca un om corect și bun oficial, am publicat corespondența, care pe lângă că se restringea la afaceri publice, era ținută la aparență obiectiv și avea partea bună, rară de altcum, că era iscalită de înșuși autorul ei, ear' noi pe nime nu voim să-l cruțăm de atacuri întemeiate din considerații de cunoștințe personale.

Mare ni-a fost însă surprinderea, când înainte cu 2 săptămîni am primit un lung răspuns din partea dlui Albini. Învinuit de afaceri din resortul oficiului său, dl notar susține, că toate învinuirile sînt nebasate și neadevărate, de altă parte pe autorul corespondenței, părintele Motora ni-l prezintă într'o lumină foarte întunecată și așa de rea, încît ar trebui să desperăm, dacă s'ar adevăra.

Răspunsul dlui Albini este foarte lung, prea de tot lung, de aceea nici nu-l publicăm întreg. Cu atât mai puțin îl putem publica, căt dl Albini nu se restringe la apărarea sa prin reșfrîngerea acuzelor ce i-se fac, ci pășește înșuși ca acuzator contra corespondentului și descopere lucruri urite din viața lui publică și privată.

Pe terenul acesta noi nu putem permite să se treacă și folosim ocaziunea pentru a face aici o declarație, că din principiu voim să ferim ziarul nostru de certe personale. Vom publica, căci datoria noastră de publiciști ni-o impune, tot ce țîntește la combaterea relelor din viața noastră publică, fie acelea pe orice teren, dar' la descoperirea faptelor din viața privată a singuraticilor nu ne angajăm, ba sîntem chiar contrarii acestei proceduri, mai ales când prin astfel de pognegrii personale se caută o desvinovățire indirectă a faptelor din viața publică. Eată de ce nu putem publica în întregimeea sa nici răspunsul dlui Iuliu Albini.

Vom extrage însă în cele următoare esența obiectivă a lui.

Zlatna, 2 Iulie n.

Fie-iertatul George Aron (Dubagu), „care cel mai mare păcat ce l-a avut a fost, că oficiul și l-a purtat cu deplină acurateță”, pedepsit n'a fost nici-odată. Nu din frică de de pedeapsă, ci în urma unui morb incurabil s'a sinucis.

Dacă cele susținute despre mine ar fi numai la aparență adevăr, — sincer vă declar, că însumi cu un moment mai inte așa demisiona din oficiu și aș cerca a mă ascunde de toți, cari mă cunosc și cari au auzit și cetit cele scrise despre mine. Dar' fiindcă faptele, cu cari mă acuză capelanul Motora sînt cu desăvîrșire neadevărate, opiniunea publică cred, că va fi pe deplin satisfăcută, dacă îi voi spune curatul și sincerul adevăr, adică: Că cele scrise de capelanul Motora sînt numai și numai niște neiertate și răutacioase calumnii, precum:

1. Că dl pretor Bőjtke Kálmán a ascultat glasul sbirului și a pedepsit pe oamenii nevinovați cu 10—40 fl., oare de ce nu spune autorul casuri concrete?

2. Neadevăr și calumnie este, că dl primpretor Ciuca ar fi constatat prin cuite și martori peste 1000 fl., luați pe nedreptul de fie-iertatul Aron George.

3. Neadevăr și calumnie este, că eu aș nesocoti legea și cu deosebire articolul 48 din 1863.

Se vede, că autorul când a citat acest articol n'a știut ce face, de oare-ce cu acel articol nici eu nici alt notar nu are de lucru; ear' în ce privește limba protocolară și oficioasă, s'ă-mi ierte dl capelan, dacă fi mai spun și acum, că eu în interesul binelui comun în general, ear' în special în interesul tuturor aceluia cari mă susțin și pe cari eu mă simțesc obligat a-i susține, precum și în interesul familiei mele, vorez, ba sînt și dator să le cunosc, adică: ordinea și disciplina.

Și dacă dl vicecomite prin ordinul său de sub nr. 658/891 „mi-a interzis corespondența oficioasă numai în limba română și „mi-a ordonat ca să o port sau numai ungurește — sau ungurește și românește — ceea ce îmi este imposibil, ca să pot totuși rămîne în oficiu dar' în mod demn și spre cinstea tuturor cari mă cunosc, m'am supus, și oare am făcut rău? de, dl capelan Motora s'a supărat de totului tare, pentru dragostea către oficiul ce-l represent, — ordinea și disciplina.

4. E adevărat, că comuna Trîmpoele încă în anul 1888 (dar' nu în 1890) a intentat un proces fiscal pentru pădurea din „Arsitia”, dar' pe când comuna aflase că o să peardă procesul și era să se impace cu fiscal, a venit capelanul Motora, a sedus comuna ca să continue, căci acum dînsul îl va s oate la lumină și după-ce i-a făcut diurne grase și a fuglodat comuna în spese de peste 1000 fl. l-a perdut. Așadar' nici eu nici dl avocat Nicola, care și-a dat toate năsușele pentru caștigarea aceluia proces, nici Ioan Slevaș și Nicolae Epure nu sînt cei vinovați, ci tocmai și numei Nicolae Motora.

5. Dar' mai răutacioasă și neiertată calumnie este susținerea dlui capelan Motora, „că eu ziua noaptea aș fi vîndut și prădat din pădurea comunei Trîmpoele partea ce s'a tăiat pentru acoperirea dării restante de peste 1000 fl., căci la timpul său darea s'a depurat, ear' restul s'a administrat în rațiociniul comunal din 1891 sub 5 și 6, ear' din 1892 sub 4, ceea-ce și dl capelan o știe foarte bine. Și dacă la investigația înscenată în această afacere de dl capelan Nicolae Motora, dl primpretor Ciuca a zis, nu ceea-ce Motora susține, ci că rațiociniul este în exemplară ordine și astfel investigația nu are loc, după mine n'a făcut altceva, decît că cu demnitate oficioasă a pronunțat starea faptică, ceea-ce de sine înțeles nu i-a plăcut capelanului.

6. Tot de această natură este și scorinirea răutacioasă, că eu aș taxa poporul în mod neiertat. Deplin liniștit declar, că în oficiul meu n'am avut, nu am și nici nu voi avea nici-cînd în vedere, decît numai în interesul public și interesul celor pe cari fi servesc cu drag și fără șovăire. Aruncurile comunale întotdeauna s'au făcut conform preliminarului statorit de comitetul comunal, pre-

cum și dovedesc tabelele și protocoalele acelora.

7. Că societatea „Stantien & Becker” a expropriat o bucată de pămînt steril în extensiune de 2 jug. 175 □ org. (și nu 725 □ org.) pentru 137 fl., este numai și numai greeșala, pîcătul și intriga lui Nicolae Motora, care a sedus comitetul să nu arîndeze acel teritor pe 5 ani pentru 200 fl., precum dovedesc protocoalele luate în 18 Septembrie 1894 și 19 Februarie, 26 Marie și 21 Maiu 1895 și din acest scandal înscenat de Nicolae Motora a urmat expropriarea.

8. Tot calumnie este și afirmarea, că eu numitei societăți liferez mii de stăngini de lemne. Dar' adevăr este, că eu din pădurea mea proprie aflătoare pe teritoriul comunelor Almașul-mare și Nadaștia am vîndut numitei societăți 2000 de stăngini de lemne; apoi în creerii oamenilor cu minte vînderea și liferarea sînt 2 noțiuni cu înțeles deosebit.

9. Că numitul capelan ar fi legalmente președinte peste averea fostilor iobagi nu este adevăr, căci în comuna Trîmpoele afară de antistia comunală altă corporațiune civilă sau oficiu nu există, cum și crede Nicolae Motora că ar pute fi denumit ofician? Nici nu este meritul lui, că comuna Trîmpoele a căpătat pentru 20 jugăre de pădure 5000 fl. Meritul acestui frumos câștig este pe de o parte al comitetului comunal și cu deosebire al antistiei, ear' pe de alta almarinimosității societății franceze.

10. Tot neadevăr sînt și cele-ce le susține N. Motora despre primarul Ioan Slevaș, de oare-ce numitul primar este un om vrednic, moral și foarte de omenie, și aceasta se poate deduce și de acolo, că el imediat după-ce a înțeles, că Nicolae Motora l-a denunțat la pretură ca pe un bețiv, destrăbălat și imoral, înșuși a cerut asupra-și cercetare disciplinară, și că până acum nu s'a introdus e numai norocul lui Motora.

Capelanul Nicolae Motora ca să mă discreditaze înaintea autorităților mele supreme, ba chiar ca să „mi pericliteze oficiul meu, a strigat în gura mare la capitănia montană din loc, unde se afla protopretorul și mai mulți oficiali regești, că eu am contribuit cu bani la procesul Memorandului, am fâvitat oameni ca să iee parte și am agitat contra patriei, față de superiori mei numai mă lingusez și sînt cel mai nesuferit Daco-Român, a lăpît despre mine piramidul neadevăr, că tot pe timpul procesului Memorandului aș fi primit nu știu de unde o însemnată sumă de bani, ca se-i împart cu deosebire între preoți și să le dau fiecaruia câte 40 fl., ear' eu aș fi distribuit numai câte 20 fl., jumătate ținîndu-i pe seama mea. Faptul acesta „mi-l-a istorisit domnul Jurănic Lănos între martori, domni Posch Lipot și Zákony Antal, oficiali, spunînd și aceea, că dl capelan Motora s'a lăudat, că aș fi arătat deja și fiscalatului.

Iuliu V. Albini,
notar.

Pentru învățătorii

din

Părțile sîtmărene.

Primim știre publicare următoarea:

Convocare.

Reuniunea învățătorilor gr.-cat. din A. Diaconatul părilor sîtmărene apart. diecesei oradene, își va ține adunarea generală anuală la 10 August st. n. a. c. c. la 9 ore din zi, în comuna *Homorodul-de-mijloc*, la care prea stimăți domni ca membri ai reuniunii cu toată onoarea sînt invitați.

Prin ordinațiunea spectabilului domn vicecomite nr. 10.152/896, priu comune vi-se prestează preiuctura, respective diurnul; afară de aceasta se observăm ordinațiunea înaltului ministru de culte și instrucțiune publică nr. 23.201/872 §-ul 1., care, pe fiecare învățător îl îndatorește să se facă membru la vre-o reuniune, §-ul 6 fi deobligă pe fiecare membru să solvească anuatiu o taxă moderată în cassa reuniunii, ear' §-ul 8 demandă membrilor se iee parte la adunările generale și filiale, absentele numai prin morb ori cauze grave familiare se pot motiva. — Absentele nemotivate se pedepesc cu 2 fl. v. a. în favorul reuniunii, care în cas de lipsă se pot execua și prin judecătorie.

Deci membrii ordinari ai reuniunii să notifice preșidiului scusele pentru eventuala lor absență; precum și doritorii de a deserta cu ocaziunea adunării, elaborete să le trimită la preșidiu cu 8 zile mai înainte.

Competențele și restanțele sînt a se răspunde până la 10 August, la din contră numele restanțierilor prin cassarul reuniunii se vor ceti în public, ear' aceia, cari vor aștepta să fie provocați la solve prin avocatul reuniunii, vor suporta și spesele procesuale.

Programa:

1. Celebrarea cultului divin la 7 ore din zi.
2. Deschiderea ședinței.

3. Cetea și verificarea protocolului adunării anterioare.
4. Raportul comitetului.
5. Alegerea comisiunilor și anume: a) comisiunea candidatură; b) pentru contrarea cassei reuniunii; c) pentru criticarea propunerilor de probă din filiale; d) pentru conscrierea membrilor noi și încasarea taxelor; precum e) pentru cenzurarea disertațiilor înaintate la presidiu.
6. Raportul comisiunilor.
7. Complimentarea biroului și a comitetului.
8. Desbaterea regulamentului amplificat, al reu. filiale.
9. Cetea disertațiilor aprobate prin comisiunea respectivă.
10. Propuneri practice.
11. Împărțirea diplomelor la membrii noi.
12. Defigerea locului și a timpului adunării generale proximă.
13. Propuneri diverse referitoare la înaintarea scopului reuniunii.
14. Închiderea ședinței.
15. Prânz comun.

Datu în Carei, la 15 Iulie 1896.

Demetriu Kiss, Georgiu Pleanu,
v. președinte. notar.

REVISTA PRESEI.

Presa română.

„Gazeta Transilvaniei” (nr. 148) scrie în primul articol despre „Federațiunea balcanică” a statelor slave din Balcani, care s'ar încheia sub protecțiunea Rusiei și ar fi îndreptată în primul loc contra Austro-Ungariei. Dacă aceasta ar fi dat egală îndreptărire tuturor popoarelor sale, azi nu ne-am teme de o confederațiune țaristă, ci „am ave poate o basă a unei confederațiuni danubiene în frunte cu o Austrie federativă, visul de aur al popoarelor din Austro-Ungaria și Balcani”. În condițiile actuale însă, când dintre popoarele sale numai Ungurii și Polonii sunt mulțumiți, și va fi foarte greu Austriei să țină într'un moment decisiv piept Rusiei.

„Gazeta” vorbește apoi despre alianța ce se zice, că s'ar fi încheiat prin Golukovski între România și Grecia și constată, că astfel de alianță ar fi făcută „sub egida triplei alianțe ca răspuns la federațiunea balcanică”. Dar pentru ca să fie posibilă această alianță ar trebui să se proclame mai întâi egala îndreptărire în Transilvania și Ungaria.

„Dreptatea” (nr. 147) condamnă în primul articolul său: „Li-au amorțit sentimentele” indiferența guvernului și a opoziției maghiare față de „întempleria sângeroasă” dela Mehadica, pe care în vrășmășia lor față de Români acestea o atribuie tot celor atacați de gendarmi. Dar „Dreptatea” nu și-a pierdut încă speranța în opoziția maghiară.

„Poate-că încă nu e târziu” — scrie ea. — „Poate-că opozițiunea mai are timp ca să spele această urită pată... Noi ti atragem atențiunea opozițiunii ca și a tuturor celorlora, cari țin mult să se mândrească cu dreptatea și cu egalitatea de drept de care se bucură poporul român în aceasta țeară și-i somăm să-și facă datoria: să-și recunoască slăbiciunea. Pentru bărbăția cinstii nu este nici o scădere, în onoarea lor, recunoștința proprie a greșelii, fiindcă prin ea dau deodată dovadă despre voința lor de a se îndrepta. Peste asta opozițiunea și respectivii ar scuti și țeara de presupunerea, că față de poporul român autohton din Ungaria a amorțit chiar și în opozițiune simțul de dreptate, iubirea de adevăr și dragostea frățască. Toți cei atinși de noi sunt, în credința lor, buni patrioți. Aducă țerii lor această jertfă patriotică!”

— (nr. 148) are un prim-articol intitulat „Schimbanosiri șovinistice”. Arată grandomania șovinistilor maghiari, cari voesc a-și ascunde tendințele maghiarizatoare sub masca iubirii de libertate și a-și da deosebită importanță politică în concursul marilor puteri europene, dovadă articolul lui M — g, în care amenință cu florisism. „Dreptatea” termină numindu-i „comedianți, cari fac speculă cu meșteșugul lor”, făcându-se astfel ei înșiși de rîs

CRONICĂ

Sibiu, 18 Iulie n. 1896.

Pentru nenorocii din Mehadica. Înregistrăm cu satisfacție, că apelul nostru, pentru ajutor nenorocitelor victime gendarmerești din Mehadica a aflat răsunet. Am ajuns de și „Dreptatea” a reprodus apelul nostru, drept că prezentându-l, ca al „Ligei”, care și-l-a însușit, dar asta n're a face. Acum, după 2 săptămâni și „Revista Orăștiei” ia notă despre apel și îndeamnă pe cetitorii sei, ca se contribuie și se trimite la „Tribuna”. Foarte bine. Măcar în chestiuni de interes așa de general trebuie să fim una. — Apelăm de nou la publicul nostru, să nu-și uite de cei-ce sufer fără ajutor.

„Albina” pentru Mehadicani. Afăm cu bucurie, că institutul de credit „Albina” a trimis 100 fl. nenorocitelor din Mehadica.

Preot și dascăl. Baia-mare 6 Iulie 1896. Din giurul Baiei-mari ni-se scrie: Preotul Ioan Chiman din comuna Groși se laudă prin foia ungurească „Nagybánya és Vidéke” cum ar fi sârbat cu drag milleniul, dacă nu l'ar fi împedat în fața patrioției invățătorul local Paul Lupan. Invățătorul Lupan din acest motiv a fost suspendat dela oficiul seu prin Stfan Bilițiu, protopopul Baiei mari. Noi cunoaștem atât înfrigile cât și persoanele care figurează în afacere, știm și scopol care a îndemnat pe protopop la asemenea procedură fără substrat legal; dar de astă dată nu vom a preveni judecata dreaptă a forului competent. Dacă vorbă este să spunem adevărul, atunci un lucru este clar, că Paul Lupan de un șir lung de ani a împedat pe preotul seu dela multe fapte compromițătoare și condamnabile, l'a scutit dela lucruri slabe consultându-l tot la fapte bune. Până în acest an millenar, preotul slăbănog n'a eșit la iveală cu slugăria și lingusirile rumai din cauză că era scutit de invățător. Astăzi Kimpán János, prin statul protopopului își dovedește înșușirea de slugărie și lingusire în detrimentul onoarei datorinde clerului. Am văzut steagul millenar pe casa protopopească; dar n'am crezut că să facă și mai mult! Lupan, că invățător bun a muncit pururea pentru desțetarea, luminarea și înaintarea poporului: compunând cor din tinerii satului, a lucrat cu zel pentru biserică. În anii din urmă la stăruința lui se clădi școală nouă cu casă și sală de propunere spațioasă care face onoare comunei: toate acestea le-a făcut paralisat de preotul nepriecător. Privitorii.

Proces de presă. Preotul catolic Lepényi, va avea un nou proces de presă pentru un articol publicat în „Magyar Néplap”. În articolul acesta autorul a acusat în termeni foarte aspri guvernul și administrația sa, cari seversc continue abuzuri și pun la cale prigoniri în contra partidului popular. Îndosebi este atacat în numitul articol pretorul-suprem din Sopron Vincenz Bacso. Procesul se va petrece în curând.

La temniță. Dl George Moldovan, fost redactor responsabil la „Foia Poporului” a fost precum se știe osândit de curtea cu jurați pin Cluj în ultimul proces de presă al numitei foi, la o lună temniță ordinată. Afăm, că în Mercuria trecută a intrat în temniță din Sibiu, pentru a-și îndeplini pedeapsa. Alături de dînsul a fost osândit și dl Șerb din Poiana, care asemenea va intra în curând în temniță.

Nu-i adevărat. „R. O.” earăși ia sub scutul seu pe G. Moldovan, fost funcționar la administrația ziarelor noastre. N'am avé nimic în contră, dacă l'ar scuti cu adevărul. Dar nu-i așa. Ea zice, că Moldovan a cerut dela institutul nostru spese de proces, pentru ultimul proces al „Foii Poporului”, și că dl Dr. Ioan Rațiu nici n'a voit să audă de rugămintea dînsului. Nu-i adevărat, ce sustine „Revista”. Noi știm pozitiv, că dlui Moldovan i-s'a răspuns din încredințarea dlui Dr. Ioan Rațiu prin un funcționar al institutului.

Gendarmi millenari. „Alkotmány” anunță, că gendarmii garisoanei din Szvidinka Nagy Lajos și Császár Mihály au delapidat solda cecoleilor lor în sumă de 220 fl. și au desertat. În pădure și-au desbrăcat uniforma gendarmerească, au luat haine civile și așa și-au continuat fuga probabil spre Galiția. — Astfel de indivizi sunt încredințați cu „paza ordinii publice” la noi și îndreptățiți a pușca orbește în ori-cine nu e Maghiar!

O moșie de vânzare. Atragem atențiunea Românilor cu bani la inseratul de azi „Ofert de vânzare”.

„Ovreul în toată a lui nerușinare.” „Deutsches Volksblatt” de ieri scrie următoarele: Toate foile din Budapesta reproduse articoli actuali scriși de către jurnaliști străini în foile străine. Alături au fost apreciate cu plăcere și viu comentate contemplațiunile lui „Novoje Vremja”. Dar toate foile din Pesta s'au sfîșit a reproduce măcar un cuvânt din sfîșitul articolului din numita foie, care este următorul: „Dacă voești să cunoști pe Ovreul în toată a lui nerușinare și obrăznicie, n'ai decât să mergi la Budapesta, căci...” Pe-o parte i-au mângâiat deci, pe cea-laltă însă i-au palmuit! S'ar pute altcum?

Internatul de fete în Beiuș. În nr.ii 145 și 147 ai „Tribunei” s'a fost publicat, la pagina a patra, concursul pentru ocuparea posturilor de directoare, invățătoare și guvernantă, dar cu o mică greșală pe care o rectificăm aici. Anume dela directoare și invățătoare se cere să știe pe lângă limba (maternă) română nu numai cea maghiară, ci și cea germană. Avis celor-ce vor să concurgă.

Examenale de calificățiune în-vățătoresci la seminarul gr-oriental din Sibiu, s'au început cu 1 Iulie st. v. a. c. și s'au terminat în 5 Iulie. Admiși au fost 45; dintre cari cu calculul general de „foarte bine” au eșit 4; cu calculul general de „bine” 18; cu calculul general de „suficient” 13; ear' cu calculul general de „nesuficient” din maghiară și alte studii 10 inși.

Vanderbilt — nebun. Cel dintâi milionar al Americii a înnebunit. Firește, o mulțime de medici sunt însărcinați cu îngrijirea lui.

Căldura în Italia. Din Veneția se anunță, că de un timp încoace domnește în Italia o căldură extraordinară de mare; peșla Turin, Bologna, Padua, Parma și Florența are căldura 36—38 grade Celsius — în umbră! Teribil.

Atentat de student. În 15 Iulie n. în Viena un student dela academia veterinarilor, cu numele Iosif Corista, a descărcat un revolver asupra profesorului Schindela, pe când acesta trecea prin ambutul academiei. Profesorul a fost greu rănit de glonț în umărul stâng. Studentul, care a comis acest atentat din cauză că profesorul i-a dat o notă rea, a aruncat apoi arma și a voit să scape cu fuga, dar a fost prins și arestat.

Căsătorii între creștini și Jidani. „B. K.” foia oficioasă a ministerului de interne spune, că din 1 Ianuarie până la finea lui Aprilie, s'a întemplat 170 de căsătorii, între creștini și Jidani. În 83 de casuri mirele, ear' în 77 casuri mireasa s'a făcut creștină. Din aceste 170 de căsătorii 90 s'au încheiat în Iudapesta, ear' în provincie 80.

O fundațiune de 120.000 fl. Foile vieneze primesc o telegramă din Panciova, că croitorul sârb de acolo Mita Nicolajevich a făcut o fundațiune de 120.000 fl., pentru susținerea unui gimnasiu sârbesc nou înființând. Nobilul donator va pune pe lângă suma aceasta enormă la dispozițiune gimnasiul și un edificiu mare tot din propriile mijloace. Oare născutu-sa și pentru noi așa un Nicolajevich?

În grădina „Josef” va da producțiuni, Sâmbătă în 18, Duminecă în 19 și Luni în 20 Iulie, renumita societate de cântăreți tirolezi L. Lülk, constatătoare din 3 dame și 2 domni. Intrare liberă. Începutul la 8 ore seara. La cas de timp ne-favorabil producțiunea se va ține în sala cea frumoasă de nou edificată a restaurantului. Pentru comoditatea și mulțumirea publicului s'au luat dispoziții.

Avis. Mâne la 3 ore p. m., se va face o excursiune românească în Dumbrava-Sibiului la locul numit „Alteschiessstätte”. În cas de timp nefavorabil în „grădina Josef”.

Aforisme politice.

— Una la zi. —

Sunt de părere, că un stat, care în totalitatea sa se află în bună stare, poate fi cu mult mai folositor cetățenilor sei singuratici, decât un altul, a cărui cetățeni singuratici sunt toți avuți, a cărui stare în totalitatea sa însă e rea.

Tucidide.

Mai nou.

Citadela din Pressburg.

Vine știrea, că comanda militară supremă din Pressburg are de gând să restaureze ruinele citadelei de acolo și să o adopteze într-o casarmă. Proiectul acesta a fost pus la cale la dorința cercurilor celor mai înalte. Cheltueile zidirii sunt evaluate deocamdată la 150.000 florini.

Ziar interzis.

Guvernul lui Bánffy a detras debitul postal ziarului dalmatin „Edinstvo”, din Spalato, deși este organ al guvernului din Dalmația.

Earăși meetingul din Paris.

„Keleti Értésítő”, organul secțiunii pentru naționalități, publică referitor la meetingul din Paris un articol „din peana unui eminent politician român” (!). Marele „politician” zice, că Ocașanu, care a avut rol conducător la meeting, cu adevărul seu nume se numește „Ochiaschamu”, că a fost expulsat din România, că nu e student și nu are autorisare a vorbi în numele studenților. — Ei, și apoi?

Ați paralisat meetingul din Paris cu asta? Bietul „eminent politician român” anonim!

SERVICIUL TELEGRAFIC

al „TRIBUNEI”.

Atena, 17 Iulie n. Guvernul grecesc a adresat puterilor o nouă notă, în care atrage atențiunea lor asupra celor mai noue fapte volnicești ale trupelor. Consiliul din Canea au recomandat ambasadorilor lor respectivi de a se întrepune pentru-ra guvernul militar al insulei, Abdullah-pașa să fie înlocuit printr'altul.

London, 17 Iulie n. Lui „Daily Chronicle” i-se anunță din Constantinopol: În Egin (districtul Diarbekir, Asia-mică) populația armeană a fost măcelărită; 400 Armeni ar fi fost omorâți, ear' orașul jefuit.

Raportul general

al comitetului societății de lectură „Andrei Șaguna” cu finea anului școlar 1895/6.

(Urmare).

I. Activitatea societății ca atare.

A. În general.

Societatea în ședința sa de constituire ținută în ziua de 15 Septemvrie și condusă de dl director seminarial Dr. Remus Roșca, s'a constituit în modul următor:

Președinte: Dr. Petru Șpan, profesor seminarial; vicepreședinte: Victor Păcală, cleric c. III.; redactor: Ioan Pop, cleric c. III.; controlor: Ilie Pop (înlocuit mai târziu prin Romul Gomboș, cleric c. III.); arhivar: și notar al corespondențelor: Ioan Dordea, cleric c. III.; Notar pentru ședințe: Ioan Dobre, cleric c. II.; bibliotecar: George Ghețe, cleric c. II.; vicebibliotecar: Teofil Căliman, pedagog c. I.; cassar: Vasile Giurgiu, cleric c. I.

Membrii în comitet resp. comisiunea literară: Gregoriu Manițiu și Lazar Bera, clerici c. III.; Vincențiu Orășan și Iacob Manoil, clerici c. II.; Ioan D. Șortan și Dionisiu Roman (înlocuit mai târziu prin Lazar Trițean), clerici c. I.; Ioan Pavel, pedagog c. III. și Constantin Criștiu, pedagog c. II.

Astfel constituită societatea a ținut pentru tractarea afacerilor sale 19 ședințe, dintre cari 1 de constituire, 15 ordinare și 3 extraordinare, parte literare parte administrative, după-cum s'a avit necesitatea. Treisprezece din acestea s'au ținut sub presidul ordinat Dr. Petru Șpan, ear' 5 sub presidul vicepreședintelui Victor Păcală. Pe lângă acestea societatea a mai ținut încă și o ședință festivă în preseara zilei Sf. Andrei, în memoria „Marelui Andrei”, cu care ocaziune a rezultat un venit de 76 fl. 94 cr., în favorul fondului societății.

În ceea-ce privește conclusele mai însemnate ale societății în număr de 19, acelea ating mai ales chestiuni literare și administrative. Toate conclusele aduse s'au executat afară de 2, rămânând a se executa în viitor. Numărul membrilor societății cu finea acestui an a fost de 137, dintre cari 135 ordinari și 2 extraordinari. Comparând numărul membrilor din acest an cu cel din anul trecut, rezultă un plus de 34 membri.

(Va urma).

Toți st. domni și doamne, cari au binevoit a-și exprima condolențele lor și a mă mângăia cu ocaziunea morții neuitatului și scumpului meu frate, canonicul

Dr. Alexandru Grama,

primească pe calea aceasta mulțumita mea sinceră.

Blaj, 17 Iulie 1896.

Amalia Grama.

Mătasa Henneberg

numai veritabilă, procurată direct din fabricele mele, — de coloare neagră, albă și alte colori, dela 35 cr. până la fl. 14.65 de metru — lucie, vârgată, moștrată, damasturi etc. (circa 240 calități diferite și 2000 diferite colori, desine etc.) se expediază acasă direct liber de porto și contribuție. Cu încungurarea mostrei. Porto duplu în Helveția.

Comandele se pot face și în limba românească.

Fabrica de mătasă G. Henneberg

122/4-61 (furnisor ces. și reg. al Curji), Zürich.

Medicinae universae

Dr. P. Cioranu,

Medic pentru boale de femei, Accoucheur și medic

la băile din [1246] 11—15

FRANZENSBAD,

Stefanstrasse, „Villa Königshof”.

La librăria Carol Müller București (Calea Victoriei nr. 53) se primesc abonamente pentru

„TRIBUNA”.

Prețul abonamentului este:

pe un an 40 lei
pe șase luni 20 „
pe trei luni 10 „

Sosiți în Sibiu.

În 19 Iulie n. 1896.

Hotel „Imperatul Romanilor.” Pollak din Londra-de-jos. Hacker, din Steinmanger, Morvath din Dobrițin, L. Matits din Budapesta, toți comercianți. Haar din Parhany, I. Hoberger și O. Herle din Viena, toți comercianți. Brecher, sublocotenent din Viena. Beled din Drăgășani și Molnar din Craiova, farmaciști. Vasile și Crivetz din Drăgășani și P. Cancea din Brezoiu, toți privatieri. Dimitrescu, avocat din Rîmnice. Licktblau, director din Dobrițin. A. Deutsch, comptabil din Saigetvár.

Hotel „Neurivier.” K. Vipner din Augsburg și R. Feitig din München, practicanți de drept. A. Maniu, medic de regiment, din Bosnia. T. Neugebauer, din Alba-Iula, T. Sperl din Budapesta, privatieri. M. Statics și L. Schulman din Tisov, antreprenori. Soffer și I. Waserman din Viena. Simonescu din Craiova. A. Kihl din Cristian. (I. Brașov.)

Hotel „Meltzer.” R. Wäl, arhitect din Komorn. I. Popescu cu familia din România. Z. Giovanni, antreprenor din Italia. I. Kostendt din Ruși. I. Mathies din Poschendorf, ambii neguțatori.

Șăindarul zilei.

19 Iulie n. 1896.

Julian: Cuviosul Toma.

Gregorian: Aurelia.

Scarele: rășare 4.19, apune 7.41 m.

Buletin meteorologic.

Sibiu, 17 Iulie n. 8 ore dimineața.

Presiune atmosferică în mm. (Mediul lunar 724.5)	Diferența din presiune	Temperatura după Celsius	Maximul și minimul de temperatură	Direcția vântului
728.5	— 2.9	+15.8	+29.1+11.9	W

Din țeară 16 Iulie n. 7 ore dimineața.

Stațiunile	Presiune atmosferică în mm.	Temperatura Celsius	Vântul	
Budapesta	761	— 19.3	V	1
Sătmăr	761	— 16.9	SV	2
Cluj	761	— 17.6	—	—
Orșova	—	— 19.8	V	3
Arad	762	— 20.6	V	8
Panciova	761	— 20.1	V	1

Cursul pieței din Sibiu.

Din 14 Iulie n. 1896.

Hârtie-monetă română	Cump	9.46 vând	9.50
Lire turcești	—	10.50	10.60
Imperiali	—	9.55	9.60
Ruble rusești 100 a	—	126	127
Galbeni	—	5.60	5.63
Napoleon-d'ori	—	9.48	9.53
„ (rusești)	—	9.46	9.50

Bursa de Budapesta.

Din 16 Iulie n. 1896.

Renta de aur ung. 6 1/2 %	122.50
„ „ 4 1/2 %	97.50
„ „ val. cor. 4 1/2 %	98.75
Imprumutul căilor ferate ung.	121.75
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	123.—
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	104.—
Bonuri rurale ung.	97.—
„ croate-slavone	97.—
Obligațiunile desp. regalilor	100.10
Imprumut cu premiu ung.	152.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	139.50
Renta de hârtie austriacă	100.50
„ de argint austriacă	100.75
„ de aur austriacă	120.25
Losurile austriace din 1860	—
Acțiunile băncii austro-ungare	1015.—
„ de credit ung.	—
„ „ austr.	—
Serisuri fondiare ale institutului de credit și economii „Albina”	100.75
Argintul	—
Galbeni imperătești	5.64
Napoleon-d'ori	9.50
Mărci 100 imp. germane	58.75
London 10 Livres sterlingi	119.85

Bursa de Viena.

Din 16 Iulie n. 1896.

Renta de aur ung. 6 1/2 %	122.65
„ „ 4 1/2 %	98.80
Imprumutul căilor ferate ung.	124.10
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (1-a emisiune)	121.70
Amortisarea datoriei căilor ferate de Ost ung. (2-a emisiune)	101.25
Bonuri rurale ung.	97.14
„ croate-slavone	101.—
Imprumut cu premiu ung.	153.—
Losuri pentru regularea Tisei și Seghedin	142.—
Renta de hârtie austriacă	100.65
„ „ argint austriacă	100.95
„ „ aur austriacă	122.—
Losuri austriace din 1860	—
Acțiunile băncii austro-ungare	1020.—
„ de credit ung.	421.50
„ „ de credit austr.	246.50
Argintul	—
Galbeni imperătești	5.65
Napoleon-d'ori	9.51
Mărci 100 imp. germane	58.75
Londra 10 Livres sterlingi	119.80

Bursa de București.

Din 4 Iulie — 4 ore p. m.	Cassa
Renta rom. per 1875 5½%	100
Renta română amort. 5½%	97
Renta (Schuldverschreib)	09
Oblig. de stat C. F. R. 6½%	—
Renta rom. (Rural conv.) 6½%	100
Imprumutul municipal 5½%	97
Serisuri func. rurale 5½%	—
„ „ 7½%	—
Idem urbane 7½%	102
„ „ 6½%	87
„ „ 5½%	102
Banca-Naf. (100 lei vârs. intr.)	1468
Soc. Dacia-Rom. (250 lei vârs.)	420
Soc. de Asig. Naf. (200 lei vârs.)	467
Soc. rom. de reasig.	118
Soc. r. de con. (250 lei vârs.)	106
Oblig. Cassei Pensiuinilor	280
Agio	—

O specialitate naturală neprețuibilă

este apa minerală alcalin-acidă bicarbonată

Isvorul „Matilda” de Bodok

care după experiențele făcute s'au dovedit că o apă medicinală prea eficace și plăcută mai ales: la **conturbări de mistuire, maldieile stomacului, a rinichilor, a beșicii udului și ale organelor respiratoare** etc.

Borviz de primul rang

care prin limpezitatea sa rară și prin conținutul său mare în acid carbonic natural de un gust și efect prea plăcut și binefăcător, va îndeplini chiar și pretențiunile cele mai delicate, ca cum nici o altă apă minerală.

Deposit în Sibiu, Sighișoara (Segesvár) și Alba-Iulia:

la domnul **J. B. Misselbacher sen.**, în Brașov deposit propriu strada Caldărarilor nr. 68, și se poate comanda și de-adreptul dela administrațiunea subsemnată. [1739] 7—100

Cu toată stima

Administrațiunea isvorului „MATILDA”:

Josef György.

(comit. Háromszék). Bodok. (Transilvania).

Numai 6 fl.

costă aparatul complet „Edison”, care se poate compune într-o elegantă casetă cu lespezi uscate, hârtie de copiat, cameră obscură, lanternă, mașină de copiat, băi și toate celelalte utensilii fotografice.

Complet și numai 6 fl.

Nou inventatul aparat fotografic optic acromatic

„EDISON”

e cel mai sigur, mai simplu și mai prețios dintre toate sistemele fabricate până acum.

„EDISON” dă cele mai sigure garanții pentru o funcționare excelentă. Ori cine, fără ori-ce cunoștințe prealabile poate produce cu el cele mai eminente fotografii.

„EDISON” e foarte acomodat pentru fotografiări momentane, pentru portrete și peisaje, precum și pentru procedura cea nouă pe platină.

Indispensabil pentru turiști, pictori și iubitori ai naturii. Complet, împreună cu o introducere exactă și ușor de înțeles 6 fl. [1668] 8—6

Deposit special pentru aparate fotografice

Alfred Fischer,

Viena, I., Adlergasse nr. 12.

Se trimite și cu post-recipis (Nachnahme).

Prăvălia asociațiunii de consum

(Strada principală). În Faget. (Casele proprii).

Capital social 25.000 fl.

Se atrage deosebită luare aminte a onoratului public românesc, asupra prăvăliei noastre, bogat provăzută cu tot felul de mărfuri și anume:

Băcănie.

Făina dela cele mai renumite mori din Bănat de toți numerii; zahăr I. Rafin, cafea, orz, urez, candituri, petrol american, ape minerale, și tot felul de articli trebuincioși pentru hrană. Prețuri ieftine, marfă todeauna proaspătă și serviciu strict solid.

FERĂRIE.

Asortat cu tot felul de recușite economice trebuincioase pentru casă și câmp, fere de plug, sape, fireze, lanțuri, vase pentru fert, caie de drot și de fer, coasă cu garanție de oțel, penți și drugi de fer, iampe și tot felul de lumini de stearin și de cîră și senu, trebuincioase pentru casă și biserici etc.

Manufactură.

Tot felul de pânzuri (de Siegl), zephiruri albe și colorate, bumbaceluri, damast pentru brodat, mătăsuri surah, merviljo și chiné, stofe pentru toalete și bluze, sataa france, cretoane voile, stofe pentru economi și econoame. Delenuri pentru toalete și bluze (Pour Delen), perdele, tapeturi. Stafiruri pentru mirese, poploane de vară și cu vatta de Rouge, creton cachemir și saten. Bumbac pentru țesut, urzit, stricanit și brodat. Ață de cusut și croșetat.

Confecțiune.

Vestminte (haine) bărbătești gata și pentru copii, păpuși bărbătești, femeiești și de copii. Palării de domni, dame și copii. Toilete de dame se primesc a le efectua gata, de stofă delen și saten.

GALANTERII.

Portmone, tabace și visitie, parfem, poudou brillantin de fabricat francez. Ace de pîr (Schiltkrot), oglinzi etc.

LIBRĂRIE.

Tot felul de hârtie recușite de scris, cerneală, caiete de scris, tablă și cărți pentru școală etc.

Celarul (Podrum).

Vinurile cele mai bune din Ardeal, vechi și nouă, albe și roșii, rachiu de prune și drojdi, bere de Steibruch albă și neagră, diferite liqueruri, cognac etc.

Măcelărie.

În toată ziua carne proaspătă de vită, porc, vițel, miel și berbec, untură, unsore, slănină groasă și subțire, cârnațarie și șoană afumată etc.

Vînzarea se face în mic și mare.

Negutătorilor li-se dau mărfurile trebuincioase cu condițiuni foarte ușoare și prețuri de tot moderate.

Direcțiunea.

[1632] 5—28

Ofert de vînzare.

Eu subsemnatul vînd din mîna liberă bunul meu din comuna M.-Sulye, cercul Marosujvár, comitatul Albei-inferioare (Transilvania). Intravilanul are o întindere de 10 jugere cu mai multe zidiri și anume: O casă de peatră și cărămidă cu acoperiș de șindilă, conține 5 încăperi, o culină și o cămară. În apropierea acestei case, mai este și altă zidire pentru servitori cu cuptoarele necesare de copt, 3 grajduri acoperite cu șindile pentru vite și încă un grajd pentru prășilă de rîmători (magazin pentru grâu și un șop, ambele acoperite cu șindilă).

Pe acest complex sînt 5 fântîni toate la îndemînă. De acest bun se mai tîn încă 5 case cu intravilan în comuna M.-Sulye.

Complexul extravilan se află comasat în o tablă și numără 374 de jugere de pămînt arător, de cosit și de pășunat.

Tot în acest complex este un codru în parte sădit cu fag în parte tăiat de 62 de jugere.

Mai sînt și vii și locuri acomodate pentru sădit într-o întindere de 10—12 jugere

Statul vitelor:

20 de boi mari, o ciurdă de juncani și vite mîrunte de 40—50 bucăți, 6 cai, 4 asini, 20 de scroafe.

Recușite de economie precum 5 carș lungi, pluguri și grape de fer, încă se tîn de acest bun.

Comuna e de 2 ore dela Marosujvár, 2 ore dela Blaj, 3 ore dela Nagy-Enyed și e mărginită cu complexul dela Bethlen-Szt-Miklós unde creându se gară de tren vicinal, comuna va deveni cu mai mult de o oră mai apropiată.

Acest bun cu toate apartinențele sale aci înșirate îl vînd cu 55.000 fl.

Cumpărătorii pot în persoană conveni cu subserisul în luna lui August a. c. în comuna M.-Sulye, ear de aci thcolo se poate corăspunde prin epistolă.

Biserica-Albă (Fehérttemplom) în luna lui Iulie 1896.

Imre Kozma,

[1807] 1—3 jude regesc de tribunal.

Nr. 3215—1896.

[1801] 2—3

Concurs.

Pentru ocuparea postului de **notar** devenit vacant în comuna Ludoșul-mare, se escrie prin aceasta concurs cu următoarele emolumente:

1. Salar anual de 400 fl.
2. Bani de cuartir 40 fl.
3. Relut de lemne 34 fl.
4. Paușal de cancelarie 40 fl.
5. Paușal de călătorie 100 fl.
6. Competențele normate în statutul aprobat.

Cererile concursuale instruite în sensul §. 6, I.: 1883, au de a se presenta subse isulei până în 10 August a. c. după amezai la 6 ore.

Mercurea, în 10 Iulie 1896.

Protopretor cercual:

Mangesius.

La „Tipografia”, soc. pe acțiuni în Sibiu se află de vînzare

„POESII”

DE

IOAN N. ROMAN.

Prețul 50 crănceri.

Fabrică de casse.

Am onorul a aduce la cunoștința p. t. publicului, că am mărit atelierul meu și am arangiat o fabrică de casse.

Spre încredințare, că furnizez numai marfă bună și frumoasă, servească împregiurarea, că vînd casse fabricate exclusiv numai de mine, și stă în voea fiecărui a se convinge cu prilegiul comandelor în atelier despre bunătatea materialului și conștiințioșitatea executării.

Încredințând p. t. publicul pe deplin, că atât la cassele nouă cât și la reparaturi și deschideri voui face cele mai ieftine prețuri și voui executa în cel mai conștiințios mod toate comandez, semnez în speranța unei clientele binevoitoare [950] 13—

cu distinsă stimă

Gustav Moess,

strada Poplăcii-mare Nr. 8.

Comunelor bisericiești și politice li-se acordă și plățirea în rate.

BORSEC,

în comitatul Ciuc, (Transilvania).

Scaldă de primul rang,

la înălțime de 900 de metri (2750 urme) în regiunea unui ne-străbătut brădet secular, liber de organisme inferioare.

Factorii vindecători: climă de munte; aer avut în ozon; fântâni cu apă de beut, de compozițiuni chimice de fer și alte elemente vindecătoare; scaldă de apă rece cu conținut de acid carbonic; scaldă de mocirlă cu conținut de fer; scaldă cu apă caldă cu conținut de acid carbonic; scaldă cu frunză de brad; salon de cură de apă rece bine organizat; massage și cură cu electrisare.

Scaldă Borsec este recomandată din partea autorităților în medicină, atât din patrie cât și din străinătate pentru următoarele morhuri: lipsa de sânge, morb de stomac și de intestine, turburări în mistuire, tuse uscată la cei cu aplicare spre tuberculozitate, scupțare de sânge, catar de plămîni și de gât, morb de nervi, morhuri femeiești, prea mare îngrășare, scurfulă, reumă și drept mijloace de îndărire.

Borsec este un loc excelent de distracție.

Nici o scaldă nu se poate mândri cu atâtea locuri de excursiune ca și Borsecul.

Începutul sezonului este 15 Iunie și finea la 15 Septemvrie.

Călătoria la Borsec se efectuește prin „întreprinderea de caleașă”, a cărei comodități sînt neprețuite și după contractul încheiat mai în urmă, circulează între Borsec și Reghinul-săseșc și viceversa între Reghinul-săseșc și Borsec cu cai schimbăți în decurs de o zi. Căleșele întreprinderii dela 1 Iunie până la 31 August (pe timpul sezonului principal) circulează pe fiecare zi chiar și dacă nu sînt musafiri. Dela 15—30 Iunie și dela 1—15 Septemvrie de asemenea circulează căleșele întreprinderii. Căleșele (întregă sau câte un loc numai) se pot comanda înainte.

Adresa: Miklós Görög, Szász-Régen.

Prețurile de transport sînt tarificate.

Apă de Borsec pentru vin e pus în circulație în sticle umplute și închise prin mașini acomodate spre acest scop, și așa apa este conservată așa cum e în isvor, fără să se pierdă din putere.

Comandele se fac pe adresa lui Lázár & Verzár în Brașov, ca singurii vînzători îndreptățiți, care efectueșc grabnic și ieftin comande pentru alți vînzători.

Comande mai mici pentru singuratici efectueșc și direcțiunea scaldelor.

La toate recerările răspunde grabnic și cu plăcere și seversște cu deslușiri și prospecte de ori ce gen direcțiunea precum și dl Dr. Szilvassy János, medicul scaldelor.

Stațiune postală și telegrafică în loc.

Borsec, luna Maiu 1896.

Direcțiunea scaldelor și a întreprinderii.

[1554] 7—11

Oaspeților dela expoziția milenară le recomandăm pentru privire, frumoasa expoziție a Borsecului, încadrată în rame de nuc, ce se află expusă în pavilionul băilor.

Banca generală de asigurare

„TRANSILVANIA”

ÎN SIBIU.

fundată în anul 1868

[808] 38—

asigurează prelungă condițiunile cele mai favorabile:

- a) în contra pericolului de foc și exploziune clădiri de ori-ce fel, mărfuri, produse de câmp, mobillii etc.
- b) pe vieața omului în toate combinațiunile, precum: asigurări de capitale pe cazul morții și pentru termine fixate, de zestre și de rente.

Dela fundarea institutului se plătiră:

Despăgubiri pentru daune cauzate prin foc	Sume asigurate pe vieață
în a. 1869—1892 fl. 954,106.—	în a. 1870—1892 fl. 754,999.32
în a. 1893 „ 34,925.85	în a. 1893 „ 53,119.28
în a. 1894 „ 56,333.20	în a. 1894 „ 59,659.—
în a. 1895 „ 50,463.35	în a. 1895 „ 66,862.11
Suma fl. 1,095,828.40	Suma fl. 934,639.71

2,030.468 fl. 11 cr.

Conforma bilanțului pentru 1895 fondurile de rezervă și garanție se urocă la 960.343 fl. 42 cr.

Prospecte și formulare se dau gratis.

Deslușiri se dau și oferte de asigurări se primesc prin Direcțiune în Sibiu, (Strada Cinsădiei Nr. 5, casa proprie), sau prin Agențiurile generale și principale în Brașov (H. Hermann), Cluj și Arad, precum și prin Agențiurile speciale în locurile mai însemnate.